

*exemplaar
veel te laat
in de kamer
reicht niet
bereikt hebben
in vervoer
deformiteit
in de bereikbaar*

Aan: De minister-president
De minister van Defensie
Van: Coördinator Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Betreft: Toestand in het Midden Oosten

Afgesloten 18.00 uur op 9 sept.
in Vergadering van het CVIN

Militair

Er zijn nog geen beslissingen gevallen. Op de Golan hoogvlakte is de tactische sleutelpositie van Hermonhoogte in de noordelijke sector nog in handen van de Syriërs. In de twee zuidelijke sectoren in dit gebied lijkt Israël langzaam te vorderen. Er is de hele dag zwaar gevochten en de Syrische luchtmacht lijkt uitgeteld. Een politiek belangrijk feit is de Israëlische lucht-aanval op Damascus met naar zeggen als doel de militaire hoofdkwartieren uit te schakelen. Volgens de pers zijn hierbij burgers en diplomaten het slachtoffer geworden. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze aanval als een vergeldingsactie moet worden gezien tegen het afvuren van 20 grondgrondraketten tegen het gebied van Nazareth. Voorzover bekend werden deze Russische raketten met een bereik van 70 km en een lading van 500 kg conventionele springstof, niet afgevuurd tegen militaire doelen in Israël. Aan het Suezkanaal is het grote Israëlische offensief wat de beslissing moet brengen nog niet begonnen. Gezien de grote afstand kan dat ook nog niet. De verwachting is dat dit zeer spoedig en binnen de komende twee dagen kan worden ingezet, doch dat er dan nog een harde, dagen durende strijd zal worden gevoerd, gezien ook de sterkte van vier divisies aan Egyptische kant. Met het uitblijven van het grote treffen wordt het luchtbeeld hier belangrijker. De Egyptische luchtmacht is nog steeds niet in grote getale ingezet terwijl op de Israëlische vliegers door de al dagen durende praktisch maximale inzet een zeer zware wissel wordt getrokken. De factor tijd is hier in het nadeel van Israël. Het algehele beeld is zeker somberder dan over de afgelopen dagen werk gepresenteerd door de nieuwsmedia. Daar staat tegenover dat bij de tot vanmorgen gevoerde gevechten de Israëliërs stonden tegenover een grote overmacht en desondanks de fronten hebben weten te houden. (in Golan bv. 1 brigade tegen 4 divisies). Het is nu eenmaal een andere oorlog dan de 6 daagse aanvalsoorlog en ook een veel sterkere Arabische tegenstander. Ook de Israëliërs zien dit in. Een Israëlische militaire woordvoerder heeft hedenmorgen verklaard dat het Israëlische offensief noch eenvoudig noch snel zal zijn. Er zijn nog geen aanwijzingen die duiden op een Arabische instorting, hetzij psychologisch hetzij militair. "wij hebben op het ogenblik niet te maken met een vijand die op de vlucht is of gebroken is". Zowel Egypte als Syrië hebben nog een behoorlijk deel van hun strijdkrachten achter de hand.

Nog steeds wordt evenwel aangenomen dat met de in aantocht zijnde reserves Israël het offensief moet kunnen nemen en de actie succesvol kunnen afronden.

Andere Arabische landen

Jordanië houdt zich afzijdig doch de strijdkrachten zijn paraat. Wij menen dat dit gezien de kracht en kwetsbare positie van dat land zo zal blijven tenzij Israël zou verliezen.

Libië: steunt met geld, heeft militair weinig te bieden. De Libische mirages in Egypte zijn niet ingezet.

Libanon. Heeft internationaal te kennen gegeven zich buiten het conflict te willen houden. De Palestijnen roeren zich.

Irak steunt de strijd met in Egypte gestationeerde vliegtuigen.

Rusland:

Rusland heeft zijn Middellandse Zeevloot uit de costelijke wateren teruggetrokken hetgeen weer duidt op geen directe materiële steun en op niet inmenging.

Een dilemma voor de Sovjet Unie wordt over enige dagen mogelijk het transport van een contingent Marokkanen naar Syrië.

Eerder geschiedde een dergelijk vervoer door Russische schepen.

Breznev heeft met een boodschap aan Bourguiba alle Arabische landen opgeroepen steun te geven aan Egypte en Syrië. (strekking nog onbekend).

Ook Tito heeft tot steun opgeroepen.

De olie

Er is behalve de oproep van Koeweit om de olie in de strijd te betrekken, geen enkele aanwijzing binnengekomen dat de landen in het Midden Oosten de olie als wapen zullen gaan hanteren. Dit betreft zowel een gecoördineerd dichtdraaien van de kraan, sabotage en stakingen in de olieindustrie in het Midden Oosten als eventuele terroristische sabotage in en buiten het gebied.

Aangezien de onderhandelingen in Wenen gunstig lijken te verlopen is dit mogelijk een aanwijzing dat een algehele boycotactie nog niet wordt overwogen.

Wat sabotage betreft heeft nog nergens buiten het Midden Oosten sabotageactiviteit in sympathie met de Arabieren plaatsgevonden.

Aangezien waarschuwingen op dit gebied meestal laat en in vage vorm wat betreft plaats en tijd bekend worden, lijkt een zekere paraatheid ook al gezien de zich nog ontwikkelende strijd geboden.

Wij dachten echter dat het paraathouden van mariniers zou kunnen worden verlicht tot er meer aanwijzingen komen.